

היחידה לתביעות וקביעת זכאות

תפיסת הפעלה מסלול ירוק מבצעי חבלה נפשית

אוקטובר 2021

1. "מסלול ירוק מבצעי" נפגעי חבלה/מחלה נפשית:
בקשות להכרת זכות נכה העומדות בתנאים שיפורטו להלן, יטופלו במסגרת "מסלול ירוק מבצעי", וככלל, בכפוף לחומר רפואי ועובדתי מספק, יופנו ישירות לוועדה רפואית, ללא איסוף תיק רפואי מלא וללא קבלת חוות דעת מומחה בשאלת הקש"ס, וזאת על מנת לקצר משמעותית את הליך ההכרה.¹

2. תנאי ההכרה לפי המסלול הירוק המבצעי:

א. סוג האירוע- הבקשה מתייחסת לפגיעה כתוצאה מאירוע קרבי/ מבצעי/ אימונים, מוכר ומאושר על ידי הגוף הביטחוני הרלוונטי, בו השתתף/ נכח מבקש ההכרה בזכות נכה (להלן: "האירוע"). בקשה המתייחסת לחבלות/מחלות נפשיות כתוצאה מתנאי שירות² תופנה למסלול הרגיל.

ב. תקופה- האירוע ארע ב- 5 השנים שקדמו להגשת הבקשה³. לקת"ג שיקול דעת להחיל את המסלול הירוק המבצעי גם על מקרים בהם הבקשה להכרה הוגשה לאחר שחלפו יותר מ-5 שנים מקרות האירוע, בהתייעצות עם היועץ הרפואי, ככל שמדובר באירועים מבצעיים מובהקים, מוכרים וחד משמעיים כדוגמת אירועים במבצע "צוק איתן", "עופרת יצוקה", "עמוד ענן", מלחמת לבנון השנייה וכיו"ב.

ג. אבחנה- קיימת אבחנה חדה וברורה של PTSD, חרדה, דיכאון או הפרעה נפשית אחרת תלוית דחק, המיוחסת לאירוע בשירות (להלן: "אבחנה קבילה"). ככלל, קת"ג יכיר באבחנה קבילה בהתאם למסמכים ואבחנה אשר יתקבלו מאחד או יותר מהגורמים שלהלן (להלן: "מוסדות קבילים"):

¹ בכפוף לבדיקת בחירה בזכויות מול בטל"א לפי סעיף 36א לחוק הנכים.

² כגון: תביעות בשל לחץ ועומס בעבודה, יחס מפקדים, תנאי המחיה בבסיס, יחס מצד חיילים, טענה לשיבוץ בתפקיד לא נכון וכ'.

³ בכפוף להוראות חוק הנכים בנושא התיישנות וחבלה רשומה. ככל שהבקשה הוגשה לאחר תקופת התיישנות הקבועה בחוק, הרי שבהינתן שהבקשה מתייחסת לאירוע מוכר, תוארך תקופת התיישנות בהתאם לדין.

1. חוות דעת רפואית מפורטת הנתמכת בתעוד רפואי וממקורות טיפול מרופא פסיכיאטר ;
2. תיעוד ואבחנה רפואית מהיחידה לתגובות קרב ;
3. תיעוד ואבחנה רפואית מנט"ל ;
4. מסמך רפואי מפורט הנתמך בתיעוד רפואי ומקורות טיפול של פסיכיאטר מטעם ארגונים ביטחוניים (צה"ל, מוסד, שב"כ, מטא"ר, שב"ס).

ד. רצף טיפולי/ תסמיני: מהחומר הרפואי שצורף לבקשת ההכרה עולה כי קיים רצף טיפולי/תסמיני בנכות הנטענת מיום האירוע ועד יום הגשת הבקשה. על אף האמור, במקרים בהם לא קיים רצף טיפולי/ תסמיני מהמסמכים הרפואיים רשאי קת"ג לקבוע כי המבקש עמד בתנאי זה לאחר איסוף חומר רפואי ו/או התייעצות עם היועץ הרפואי.

3. התחשבות באירועי חיים אחרים :

מבקש שעמד בתנאים המפורטים לעיל, לא יובאו בחשבון בעניינו אירועי חיים אחרים, הקודמים לאירוע או המאוחרים לו, לעניין ההכרה, כמפורט להלן :

א. אירועי חיים קודמים לשירות - בסגרת תהליך ההכרה וקביעת הקשר הסיבתי בין החבלה/מחלה לשירות, יראו אירועי חיים קודמים של המבקש ככאלה שהצבא/הגוף הבטחוני לקח בחשבון, או יכול היה לקחת בחשבון, עת קבע את הפרופיל הצבאי של מבקש ההכרה, כשירותו המבצעית ושיבוצו בשירות במסגרתו השתתף / נחשף לפעילות מבצעית. לפיכך בתהליך ההכרה במסלול המבצעי, לא יינתן משקל לאירועי חיים שקדמו לשירות ולמצבו של המבקש עובר לשירות.

ב. אירועי חיים מאוחרים לשירות – ככלל, לא יינתן משקל בתהליך ההכרה לאירועים חיים מאוחרים לשירות, מתוך הנחה שהלוקים בתסמונת פוסט טראומטית, לאור מאפייניה, מועדים יותר לחוות אירועי חיים קשים ואף חשופים יותר להתפתחות של מחלות נוספות. פוסט טראומה מביאה לקושי בשליטה בדחפים, חוסר יכולת להתרכז לאורך זמן והתפרצויות זעם. כל אלו מביאים לכך שפוסט טראומטיים נוטים לחוות אירועי חיים מאוחרים בצורה משמעותית יותר ובעלי חשיפה לפגיעות גבוהה יותר ממי שלא חוו פוסט טראומה. על כן, במסגרת מסלול ההכרה, ככלל, לא יתחשבו באירועי חיים מאוחרים במסגרת קביעת גובה הנכות, אלא במקרי קיצון ברורים בהם אין קשר בין הטראומה לאירוע המאוחר ובכפוף לנימוקים מקצועיים רפואיים.

על אף האמור בסעיף זה, במקרים בהם עולה כי התקיימו אירועי חיים משמעותיים לאחר השירות, שאינם קשורים לקיומה של התסמונת הפוסט טראומטית ונראה שיש בהם כדי להשפיע על שאלת הקשר הסיבתי, יאסף חומר רפואי ותערך התייעצות עם היועץ הרפואי בשאלה האם יש מקום להעביר הטיפול בבקשה למסלול הרגיל (לרבות חו"ד רפואית).

4. לקת"ג סמכות לאחר התייעצות עם היועץ הרפואי להחיל את המסלול הירוק גם במקרים שלא עומדים בתנאים שלעיל, וכן שלא להחיל את המסלול הירוק במקרים העומדים בתנאים.

5. בקשות להכרת זכות נכה המטופלות במסלול הירוק המבצעי יסומנו, הן מחשובית והן פיזית, על מנת שיתאפשר מעקב אחר הטיפול.

6. טיפול בבקשה להכרת זכות נכה כתוצאה מאירוע מבצעי במסלול הרגיל:

א. בקשות שלא יעמדו בתנאי סעיף 2 לעיל יועברו למסלול הבחינה הרגיל.

ב. בקשות להכרת זכות נכה של נפגעי פציעות קרב/מבצעי/אימונים, במסלול הרגיל, יסומנו הן מחשובית והן פיזית, על מנת שיתאפשר מעקב אחר הטיפול.

ג. ככלל, בהעברת התיק לבחינת מומחה רפואי לא יצויין⁴ עברו הרפואי/התנהגותי/לימודי⁵ של המבקש טרם הגיוס, אלא אם עולה מהחומר שבתיק **מידע חריג ומשמעותי כגון**- תיקים פלילים או הסתבכות בפלילים, אלימות קשה ומשמעותית הן כלפי המבקש והן על ידי המבקש וכו'.

ד. קצין התגמולים יפעל לסייע בידי מבקש בקשת ההכרה באיתור מידע רפואי ועובדתי ככל שיתאפשר. בקשות שלאחר השלמת מידע רפואי/עובדתי ימצאו, על פי שק"ד קצין התגמולים, ככאלה שניתן לטפל בהן על פי העקרונות הקבועים בסעיף 2 לעיל, יטופלו בהתאם.

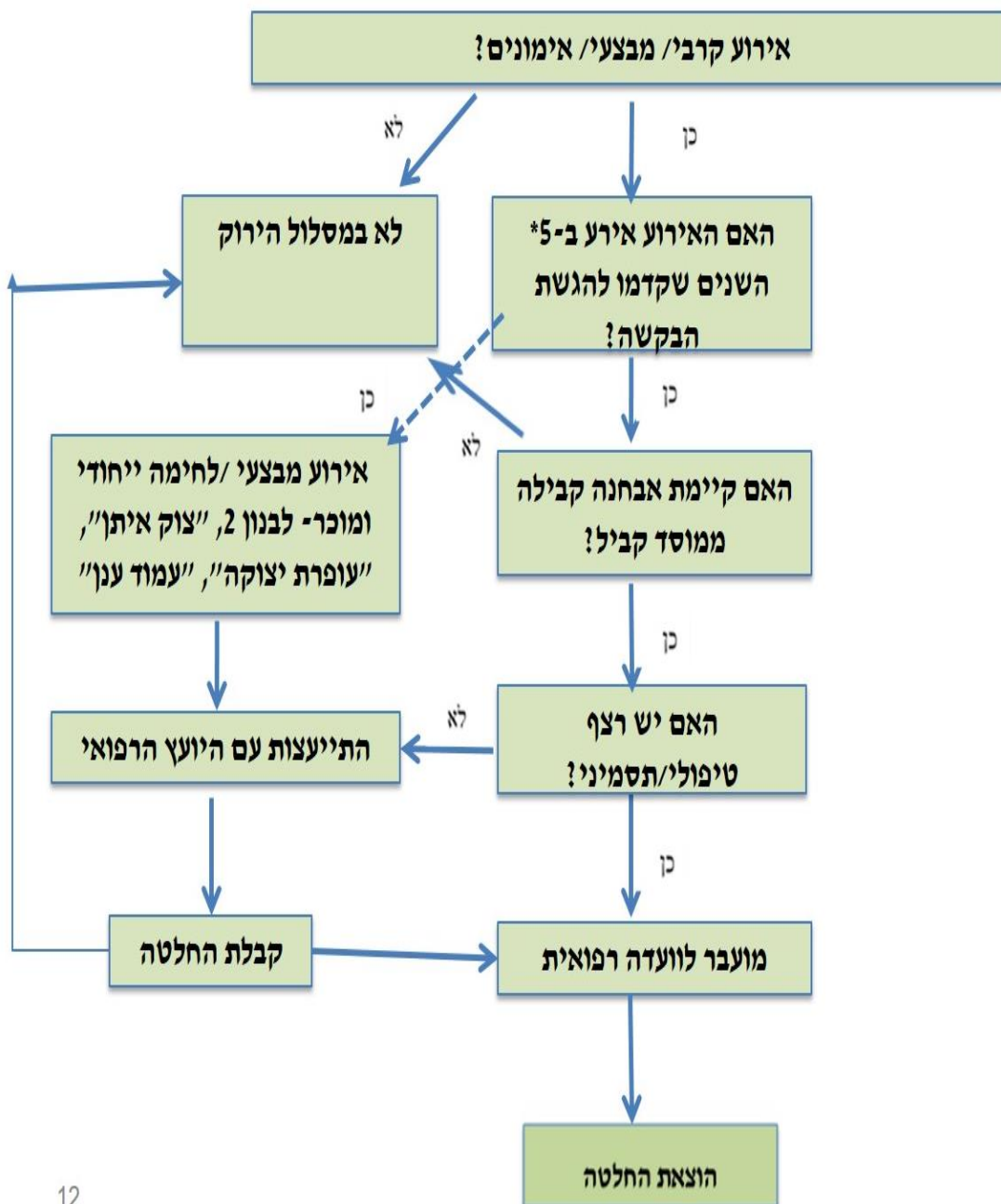
ה. מכתבים לגורמי חוץ לצורך המצאת מידע רפואי/אחר המצוי ברשותם – ישלחו ללא פירוט ושאלות מובנות/מכוונות. כל שיתבקש הוא קבלת התיק הרפואי/אישי המצוי ברשותם.

בכבוד רב,

גיא גלעד, ענ"ד

ראש היחידה לתביעות וקביעת זכאות

⁴ המידע לא יצויין על ידי קת"ג בעת העברת התיק לבחינת המומחה. יחד עם זאת, ככל שהמידע נאסף, לא יוצא מהתיק.
⁵ כגון: גירושי הורים, אבחנת קשב וריכוז (לרבות כדורים ממשפחת הרטלין), שובבות נעורים שאינה קיצונית.

*לקת"ג שיקול דעת להחיל את המסלול הירוק המבצעי גם על מקרים בהם הבקשה להכרה הוגשה לאחר שחלפו יותר מ-5 שנים מקרות האירוע, בהתייעצות עם היועץ הרפואי, ככל שמדובר באירועים מבצעיים ייחודיים מוכרים וחד משמעיים כדוגמת מבצע "צוק איתן", "עופרת יצוקה", "עמוד ענן", מלחמת לבנון השנייה וכיו"ב.

